

missionen for at komme den omfattende svindel med EU's midler til livs].

Af Annette Just (FP) m.fl.

16) Første behandling af lovforslag nr. L 259:

Forslag til lov om ændring af lov om statsrevisorerne.

Af Løvig Simonsen (S), Engell (KF), Ivar Hansen (V), Gade (SF), Aage Brusgaard (FP), Peter Duetoft (CD), Bilgrav-Nielsen (RV) og Lysholm Christensen (KRF).

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Ivar Hansen):

Medlemmer af Folketinget Anne Birgitte Lundholt (KF), Kirkegaard (KF), Thor Peder- sen (V), Peter Brixtofte (V), Kim Behnke (FP) og Ole Donner (FP) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 247 om supplerende ydelser til tidligere offentligt ansatte tilbage fra Finansudvalget.

(Beslutningsforslag nr. B 98).

Markedsudvalget har meddelt mig, at udvalget i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 6, ønsker følgende forslag fra Europa-Kommissionen sat til forhandling i Tinget sammen med en redegørelse om forslaget fra landbrugsministeren:

Forslag til Rådets forordning om EF-sortsbeskyttelse (KOM(90)347), som det foreligger efter Rådsmødet den 14.-17. december 1993 og de seneste drøftelser i COREPER.

(EF-redegørelse nr. EF 1).

Redegørelsen og forslaget vil blive omdelt i Tinget, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende. Forhandlingen vil finde sted onsdag den 25. maj 1994.

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 247 om supplerende ydelser til tidligere offentligt ansatte tilbage fra Finansudvalget.

(Beslutningsforslag nr. B 98).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 13/5 94 om forslag til Rådets Forordning om EF-sortsbeskyttelse (KOM(90)347), særligt med henblik på landmændens ret til at anvende udsæd af egen avl.

(EF-redegørelse nr. EF 1).

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Kommissionen fremsatte den 30. august 1990 forslag til Rådets Forordning om EF-sortsbeskyttelse. Forslaget, der er baseret på traktatens art. 43, er indeholdt i hvidbogen om det indre marked. Rådets juridiske tjeneste samt alle medlemslandene mener ikke, at der er hjemmel i art. 43 til at udstede denne forordning. Man ønsker derfor i stedet at anvende art. 235.

Forslagets materielle bestemmelser

Formålet med forslaget er at indføre en immateriel beskyttelse af planteforædleres rettigheder på EU-niveau. EF-sortsbeskyttelsen kan omfatte sorter af alle grupper i det botaniske system samt hybrider heraf. Retsvirkningen af opnået sortsbeskyttelse er, at andre ikke må udnytte sorten erhvervsmæssigt.

En vigtig undtagelse fra sortsbeskyttelsen er, at en beskyttet sort som hovedregel frit kan anvendes til forsøgsformål og til frembringelse af nye sorter. Varigheden af beskyttelsen er ifølge forslaget 30 år for alle arter, dog 50 år for træer og vinstokke.

Endelig er der etableret en overgangsordning. Ifølge denne vil sorter, der ikke tidligere har været beskyttet, eller som har været nationalt beskyttet, kunne opnå EF-sortsbeskyttelse, forudsat de ikke har været overdraget til andre i Fællesskabet med henblik på kommerciel udnyttelse tidligere end 4 år inden forordningens ikrafttræden. For træer og vinstokkes vedkommende dog 6 år.

[Landbrugsministeren]**Sortsmyndigheden**

EF-sortsbeskyttelsen skal administreres af en EF-sortsmyndighed, som skal være et selvstændigt fællesskabsorgan med sæde i et af medlemslandene. Det er ikke i forslaget besluttet, hvor sortsmyndigheden skal placeres. Medlemslandene havde frist til den 31. marts til at ansøge om kontoret.

Forholdet til nationale retsregler

Forslaget til forordning om EF-sortsbeskyttelse vil lette den indbyrdes samhandel i det indre marked, når der gælder fælles regler for sortsbeskyttelsen. Ved en enkelt ansøgning kan en sortsejer opnå beskyttelse for sin sort i hele EU i modsætning til den nuværende retstilstand, hvor der skal ansøges i hvert enkelt land, hvor der ønskes sortsbeskyttelse.

Der vil fortsat kunne søges om beskyttelse efter plantebeskyttelsessystemer i de enkelte medlemslande, hvilket f.eks. kan være aktuelt, hvis en sort kun er dyrkningseget i et begrænset geografisk område. En sort kan ikke opnå både EU-beskyttelse og national beskyttelse. Teoretisk set ville man i Danmark kunne opretholde anvendelsen af udsæd af egen avl uden betaling for sorter, der alene er beskyttet nationalt. Sandsynligvis ville dette dog begrænse anmeldelsen af sorter til beskyttelse nationalt.

Oprettelsen af en sortsbeskyttelsesordning er nødvendig, hvis EU skal tilslutte sig den internationale plantenyhedsbeskyttelseskonvention, UPOV-konventionen af 1991. En ratifikation af UPOV-konventionen fra alle EU-lande er ikke mulig, da Portugal, Grækenland og Luxembourg ikke er medlemmer af UPOV.

Uafhængigt af EU's forordning om EF-sortsbeskyttelse og af EU's eventuelle tilslutning til UPOV-konventionen kan Danmark på egne vegne ratificere denne. Danmark har underskrevet UPOV-konventionen og agter at ratificere. En dansk ratifikation kræver dog først en ændring af plantenyhedsloven, for at lovgivningen kan blive bragt i overensstemmelse med teksten i den nævnte konvention. Bl.a. skal omfanget for sortsbeskyttelsen udvides. Ligeledes skal omfanget af adgangen til at anvende udsæd af egen avl uden betaling fastlægges i plantenyhedsloven. I mangel af en detaljeret fastlæggelse af omfanget af landmandens ret til at anvende udsæd af egen avl vil

denne bortfalde ved ratifikationen af UPOV-konventionen. Konventionen fastslår, at der som hovedregel ikke er en ret for landmanden til at anvende udsæd af egen avl, men at der kan fastsættes regler herom i national lovgivning.

Kompromisforslag vedrørende landmandens ret til at anvende udsæd af egen avl, herunder opkrævning af royalt

I Kommissionens oprindelige udkast var brugen af udsæd af egen avl ikke tilladt, men kunne dog tillades i særlige tilfælde efter regler fastsat af Kommissionen efter forelæggelse for en rådgivende komité.

Der foreligger efter Rådsmødet den 14.-17. december 1993 et kompromis, hvori brugen af udsæd af egen avl tillades for et begrænset antal arter, herunder samtlige kornarter, raps og kartofler.

Ifølge forslaget skal der betales royalt ved anvendelse af udsæd af egen avl, medmindre anvendelsen er omfattet af undtagelsesbestemmelserne. Royaltien skal være rimelig, men betydelig lavere end det beløb, der normalt opkræves for anvendelsen af en beskyttet sort. Der er ikke foreslået en mere præcis angivelse af det beløb, der skal betales. Det indgår, at satsen skal kunne reguleres i opadgående retning, hvis salget af certificeret såsæd falder markant på grund af anvendelsen af udsæd af egen avl. Der er fra organisationerne meget forskellige forventninger vedr. størrelsen af royalt, idet landbrugets organisationer ønsker en væsentligt lavere royalt end sortsejernes organisation.

Ifølge forslaget påhviler det den enkelte sortsejer at gennemføre opkrævningen af betaling for udsæd af egen avl. Landmænd pålægges at give forædlerne de nødvendige informationer til at kunne håndhæve deres rettigheder. De offentlige myndigheder har mulighed for at udlevere oplysninger, der kan hjælpe sortsejeren, men skal ikke assistere ved kontrol og anvendelse af beskyttede sorter eller ved opkrævningen af royalt. Udleveringen af oplysninger vil i Danmark skulle ske efter reglerne om aktindsigt, dvs. forædlerne skal selv anmode om disse oplysninger. Forædlerne er selv af den opfattelse, at det foreliggende system vil være muligt at administrere.

[Landbrugsministeren]

Det påhviler alene indehaveren af en rettighed at kontrollere, at deres rettigheder ikke krænkes.

»Små landbrugere« skal ikke betale royalti. Denne undtagelsesbestemmelse finder, for så vidt angår reformafgrøder, som er omfattet af retten til at bruge udsæd af egen avl, anvendelse, hvis den pågældende landmands samlede areal med planteavl er mindre end det areal, der kræves til produktion af 92 tons korn – det vil sige 17,6 ha i Danmark. For så vidt angår ikke-reformafgrøder, skal der i gennemførelsesbestemmelserne fastsættes tilsvarende passende kriterier.

Der etableres en overgangsordning, hvorefter sorter, der ikke tidligere har været beskyttet eller har været nationalt beskyttet, kan inddrages under EF-sortsbeskyttelse. I det tilfælde vil landmænd, uanset størrelsen af deres landbrug, der tidligere har anvendt udsæd af egen avl af den pågældende sort, kunne fortsætte hermed uden at betale vederlag. Denne adgang kan opretholdes i 7 år med mulighed for forlængelse. For andre landmænd, der ikke tidligere har benyttet udsæd af egen avl af disse sorter, skal Kommissionen drage omsorg for, at der ikke sker forskelsbehandling af landbrugerne i den pågældende region.

Flertallet af medlemsstaterne går ind for, at adgangen til at bruge udsæd af egen avl indføres i begrænset form med pligt for landmanden til at betale et vederlag til forædleren, ligesom man accepterer den arts-mæssige afgrænsning i kompromisforslaget. Alene Danmark ønsker adgangen til at anvende udsæd af egen avl indført uden pligt for landmanden til at betale vederlag.

Europa-Parlamentet har i oktober 1992 udtalt til forslaget om EF-sortsbeskyttelse, at der bør være ret til at anvende udsæd af egen avl uden betaling. Eventuel indskrænkning af retten til at anvende udsæd af egen avl uden betaling forudsættes gennemført ved Rådsprocedure. Kommissionen har ikke fulgt Parlamentets udtalelse, og Parlamentet har ikke på det foreliggende retsgrundlag videre reaktionsmuligheder.

Erhvervets holdning

Forslaget har været drøftet med erhvervet dels i Landbrugsministeriets § 2-udvalg, dels ved flere møder i Landbrugsministeriets Plan-tenhedsudvalg.

Dansk Erhvervsgartnerforening har lagt vægt på, at forbudet imod dobbeltbeskyttelse bliver opretholdt. Dette ønske har kunnet accepteres af repræsentanterne for forædlerorganisationerne i udvalget. Erhvervsgartnerforeningen har kunnet acceptere, at adgangen til at anvende udsæd af egen avl kun omfatter landbrugsarter.

De danske Landboforeninger samt *Dansk Familielandbrug* har tidligere været imod en betalingsforpligtelse i forbindelse med adgangen til at anvende udsæd af egen avl, men kan efter omstændighederne nu tilslutte sig en betalingsforpligtelse, under forudsætning af at betalingsforpligtelsen maksimalt andrager 50 pct. af normal royalti, at administrationen af betalingsordningen foregår uden offentlig involvering, samt at royalti beregnes på basis af mængden af anvendt udsæd.

Dansk Erhvervsjordbrug kan ikke acceptere det foreliggende forslag.

De danske kornforædlere har ønsket, at det blev muligt at opnå vederlæggelse for brugen af udsæd af egen avl. Forædlerne og sortsejere fremhæver, at en manglende vedtagelse af forordningen vil medføre, at planteforædlingen flyttes fra EU til USA. Dette kan ikke udelukkes, da forædleren i USA har mulighed for at opnå en beskyttelse, der har samme retsvirkninger som et patent, dvs. et højere beskyttelsesniveau, end der opnås med sortsbeskyttelsen.

Det skal understreges, at kun ca. 10 pct. af den udsæd, der anvendes i Danmark, er af egen avl.

Folketingets beslutning vedrørende anvendelse af udsæd af egen avl

I Danmark har Folketinget ved beslutning af 24. januar 1991, D 3, vedrørende et parallelt forslag til direktiv om retsbeskyttelse af bioteknologiske opfindelser pålagt regeringen at »gøre det til en betingelse for Danmarks tilslutning . . . at landmænds ret til at så af egen høst uden licensbetaling ikke begrænses«. Principperne i denne beslutning er lagt til grund i forhandlingerne vedrørende sortsbeskyttelsesforslaget.

Beslutningen, der er bredt formuleret, bygger på, at man ikke ønsker patent på planter, men derimod, at disse skal behandles efter plantebeskyttelsesregler, dvs. regler som i den foreliggende forordning.

[Landbrugsministeren]

I beslutningen nævnes ligeledes ulandsinteresser. De enkelte ulande vil ikke direkte blive berørt af forslaget, som alene regulerer forholdene inden for EU.

Der er i UPOV-konventionen af 1991 åbnet mulighed for, at de enkelte lande kan fastsætte nationale bestemmelser om anvendelse af udsæd af egen avl uden betaling. Hvis EU tilslutter sig UPOV-konventionen, vil det dermed bekræfte de enkelte landes ret til at fastsætte egne regler på dette område. EU's tiltrædelse vil give konventionen mere international gennemslagskraft.

Der er i forslaget til forordningen medtaget et forbud mod dobbeltbeskyttelse, dvs. at en ny plantesort ikke både kan beskyttes under forordningens regler og patenteres. Endvidere indebærer dobbeltbeskyttelsesforbudet, at en tidligere meddelt patentret udslukkes, hvis sorten opnår plantenyhedsbeskyttelse. Dette dobbeltbeskyttelsesforbud er afledt af det samme forbud i Den Europæiske Patentkonvention, hvorimod der ikke er noget forbud mod dobbeltbeskyttelse i UPOV-konventionen. Forordningens forbud mod dobbeltbeskyttelse vil kunne have en positiv afsmittende effekt på andre landes regelsæt. Dette vil bidrage til, som ønsket af Folketinget, at planter fortsat vil blive beskyttet efter plantenyhedsbeskyttelsesregler.

Det bemærkes i denne forbindelse, at i den netop indgåede GATT-aftale bestemmes det i art. 27, at medlemslandene inden 4 år efter ikrafttrædelsen af aftalen skal oprette enten et patentsystem eller et andet egnet system eller en kombination heraf, til beskyttelse af plantenyheder. Dog skal de mindst udviklede lande, jf. art. 66, først indføre et sådant system efter 10 år. Ved EU's tiltrædelse af UPOV-konventionen vil denne som nævnt få større vægt, hvilket kan tilskynde andre lande til at vælge plantenyhedsbeskyttelse frem for et patentsystem.

EU er direkte bundet af GATT-aftalen, hvorfor der er en juridisk forpligtelse til at etablere et system til beskyttelse af plantenyheder.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og ind-**kaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Helle Degn (S).****Første næstformand (Ivar Hansen):**

Den pågældende har søgt om orlov fra og med den 17. maj 1994 i henhold til forretningsordenens § 42, stk. 3, litra d, jf. stk. 5, på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.*Forhandling***Jens Jørgensen (KF):**

Folketinget har nu vedtaget at meddele orlov til 1 medlem af Folketinget og at indkalde stedfortræderen.

Som ordfører for Udvalget til Valgs Prøvelse skal jeg gøre indstilling om, at stedfortræderen godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget.

Fru *Helle Degn* er valgt i Københavns Amtskreds, og i anledning af hendes orlov indkaldes 2. stedfortræder for Socialdemokratiet i denne amtskreds, cand.polit. *Bent Greve*, idet 1. stedfortræder, amtsborgmester *Vibeke Storm Rasmussen*, ikke ønsker at indtræde som midlertidigt medlem.

Udvalget til Valgs Prøvelse har i et møde i dag behandlet denne sag, og jeg kan herefter på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling

Cand.polit *Bent Greve* godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 17. maj 1994.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 110 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

Afstemning

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om ændring af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov m.v.

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).

(Fremsat 20/1 94. Første behandling 3/2 94. Betænkning 4/5 94. Anden behandling 10/5 94. Tillægsbetænkning 11/5 94).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Forhandling

Poul Nødgaard (FP):

Fremskridtspartiet har meddelt, at vi ved tredje behandling vil gøre rede for vores holdning til det ændringsforslag, der er stillet af Venstre og De Konservative. Jeg kan oplyse, at vores parti stemmer for det stillede ændringsforslag.

Charlotte Antonsen (V):

Venstre har sammen med Det Konservative Folkeparti stillet et glimrende ændringsforslag til dette lovforslag.

Som bekendt drejer lovforslag nr. L 170 sig om EU's sociale dimension. EU's sociale dimension har vi jo fortalt de danske borgere kun drejer sig om arbejdsmarkedspolitik. Det er altså arbejdsmarkedspolitik, vi her implementerer i en lovgivning, og det er det, vi i Venstre og Det Konservative Folkeparti synes er en dårlig idé. Vi har i Danmark en aftalebaseret model, og den ønsker vi ikke at undergrave ved hjælp af EU-regler inden for den sociale dimension.

Vi mener, at Danmark skal benytte den mulighed, vi har for at lade parterne implementere EF-direktiver, og jeg mener, at ministeren må have meget gode begrundelser for ikke at stemme for dette ændringsforslag.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes, idet 47 stemte for, 65 imod.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 105 stemmer.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 143:

Forslag til lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning.

Af kirkeministeren (A.O. Andersen).

(Fremsat 12/1 94. Første behandling 19/1 94. Betænkning 27/4 94. Anden behandling 10/5 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Nødgaard (FP):

Det bliver dejligt at se om et øjeblik, at formentlig alle knapperne lyser grønt, således at det fremover, når vi skal vælge biskopper i dette land, foregår på det, der hedder fuldt demokratisk vis.

Jeg må indrømme, at jeg troede, det allerede var sådan og for længst var blevet sådan, at hvis der er flere kandidater, så går de to kandidater, der har flest stemmer, videre. Sådan har det ikke været hidtil, og derfor kan den biskop, som vi nu så blive indsat som biskop i Århus i søndags – jeg tror, han hed hr. Holm – glæde sig over, at den lov ikke var gældende på det tidspunkt, da han skulle være biskop, for så var det ikke sikkert, han var blevet biskop; der